

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

หัวข้อ ส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน

เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 1/2564

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: ศูนย์อนามัยที่ 6

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

จากข้อมูล HDC ระดับประเทศและระดับเขตสุขภาพย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 61-64
ในเดือนตุลาคม-มกราคม พบ (HDC 14 มี.ค.64)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		2561	2562	2563	2564
เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน	ประเทศ	ร้อยละ 66	65.49	62.44	63.50	65.55
	เขตสุขภาพ	ร้อยละ 67	67.18	63.27	66.27	67.12
ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายที่อายุ 12 ปี	ประเทศ	154 ซม.	147.81	146.93	147.35	147.72
	เขตสุขภาพ	154 ซม.	149.15	147.82	148.56	148.83
ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิงที่อายุ 12 ปี	ประเทศ	155 ซม.	149.28	148.44	148.65	149.04
	เขตสุขภาพ	155 ซม.	150.15	149.09	149.48	150.05
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม	ประเทศ	<ร้อยละ 5	4.18	4.31	4.23	3.65
	เขตสุขภาพ	<ร้อยละ 5	3.74	4.04	3.76	3.38
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	ประเทศ	<ร้อยละ 10	11.19	12.89	12.75	12.43
	เขตสุขภาพ	<ร้อยละ 10	12.01	13.61	13.07	13.03
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเตี้ย	ประเทศ	<ร้อยละ 5	7.01	9.89	9.37	7.95
	เขตสุขภาพ	<ร้อยละ 5	4.97	8.69	7.22	5.72
เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเสริมธาตุเหล็ก	ประเทศ	>ร้อยละ 70	3.07	21.50	31.57	36.39
	เขตสุขภาพ	>ร้อยละ 70	3.37	34.40	48.60	55.14

ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ระบุรายการข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการตรวจติดตามที่จำเป็นในแต่ละประเด็น)

ผลการดำเนินงานตามมาตรการสำคัญช่วง 6 เดือนแรก ปีงบประมาณ 2564 (ข้อมูล ต.ค. 63- มี.ค. 64)

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์เป้าหมาย	รายการข้อมูล	ชลบุรี	ระยอง	จันทบุรี	ตราด	สมุทรปราการ	ฉะเชิงเทรา	ปราจีนบุรี	สระแก้ว	เขต6	ประเทศ
1	ร้อยละเด็ก 6-14 ปี สูงดีสมส่วน	> ร้อยละ 68	เป้าหมาย	56,849	33,138	27,317	21,280	51,393	49,282	35,682	49,392	324,333	3,586,895
			ผลงาน	35,296	25,986	18,410	13,283	33,151	32,578	23,666	35,326	217,696	2,351,266
			อัตราส่วน	62.09	78.42	67.39	62.42	64.5	66.11	66.32	71.52	67.12	65.55
2	ส่วนสูงเฉลี่ย อายุ 12 ปี (ชาย)	154 ซม.	วัดส่วนสูง	3,287	2,159	1,524	1,250	2,974	3,009	2,043	2,935	19,181	213,074
			ผลรวมสูง	490,674	318,343	227,998	188,220	441,809	442,776	303,880	440,921	2,854,621	31,475,581
			สูงเฉลี่ย	149.28	147.45	149.6	150.58	148.56	147.15	148.74	150.23	148.83	147.72
3	ส่วนสูงเฉลี่ย อายุ 12 (หญิง) *	155 ซม.	วัดส่วนสูง	3,105	1,965	1,525	1,158	2,728	2,767	1,924	2,819	17,991	199,102
			ผลรวมสูง	466,272	291,804	230,949	175,881	408,969	410,451	288,013	427,195	2,699,534	29,673,915
			สูงเฉลี่ย	150.17	148.5	151.44	151.88	149.92	148.34	149.69	151.54	150.05	149.04
4	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี มีภาวะผอม	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	56,849	33,138	27,317	21,280	51,393	49,282	35,682	49,392	324,333	3,586,895
			ผอม	2,264	620	928	998	1,753	1,440	1,346	1,616	10,965	131,074
			ร้อยละ	3.98	1.87	3.4	4.69	3.41	2.92	3.77	3.27	3.38	3.65
5	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี เริ่มอ้วนและอ้วน	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	56,849	33,138	27,317	21,280	51,393	49,282	35,682	49,392	324,333	3,586,895
			อ้วน	9,049	2,775	3,406	3,041	7,955	6,371	4,480	5,189	42,266	445,839
			ร้อยละ	15.92	8.37	12.47	14.29	15.48	12.93	12.56	10.51	13.03	12.43
6	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี มีภาวะเตี้ย	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	56,849	33,138	27,317	21,280	51,393	49,282	35,682	49,392	324,333	3,586,895
			ภาวะเตี้ย	3,489	1,135	1,304	1,090	3,228	4,405	1,698	2,194	18,543	285,203
			ร้อยละ	6.14	3.43	4.77	5.12	6.28	8.94	4.76	4.44	5.72	7.95
7	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี	> ร้อยละ 70	เป้าหมาย	69,494	50,145	29,014	18,334	64,475	53,644	32,911	50,169	368,186	3,641,493
			ได้รับ	18,239	30,326	14,857	14,814	33,936	39,569	20,722	30,572	203035	1,325,068

ตัวชี้วัด	เกณฑ์เป้าหมาย	รายการข้อมูล	ชลบุรี	ระยอง	จันทบุรี	ตราด	สมุทรปราการ	ฉะเชิงเทรา	ปราจีนบุรี	สระแก้ว	เขต6	ประเทศ
ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก		ร้อยละ	26.25	60.48	51.21	80.8	52.63	73.76	62.96	60.94	55.14	36.39

ที่มา : HDC ณ วันที่ 14 มี.ค. 2564

ผลงานปีงบประมาณ 2564 เขตสุขภาพที่ 6 มีเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 67.12 (เกณฑ์ร้อยละ 67) โดยจังหวัดระยอง จันทบุรี และสระแก้ว เด็กสูงดีสมส่วน (ร้อยละ 78.42, 67.39 และ 71.52 ตามลำดับ) ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิงที่อายุ 12 ปี ยังไม่ผ่านเกณฑ์ทุกจังหวัด เด็กชาย 148.83 ซม. (เกณฑ์ 154 ซม.) และเด็กหญิง 150.05 ซม. (เกณฑ์ 155 ซม.) เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม ร้อยละ 3.38 (เกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 5) ผ่านเกณฑ์ทุกจังหวัด เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเตี้ย ร้อยละ 5.72 (เกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 5) โดยจังหวัดระยอง จันทบุรี ปราจีนบุรี และสระแก้ว เด็กเตี้ยผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 3.43, 4.77, 4.76 และ 4.44 ตามลำดับ) เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 13.03 (เกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 10) จังหวัดระยอง เด็กมีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 8.37 ส่วนจังหวัดอื่นยังเกินเกณฑ์ และการได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก ร้อยละ 55.14 (เกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 70) ทุกจังหวัดยังต่ำกว่าเกณฑ์ แต่มีแนวโน้มดีขึ้นทุกจังหวัด

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
1. เด็กมีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	1. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร สาธารณสุขในการจัดเมนูอาหารกลางวันในโรงเรียน 2. วิเคราะห์เมนูอาหารของโรงเรียน 3. สื่อสารแนวทางการออกกำลังกายแบบ ChoPA&ChiPA	- ศูนย์อนามัยที่ 6 มีแผนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดเมนูอาหารกลางวันในโรงเรียนสู่โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ - เยี่ยมพัฒนาโรงเรียนร่วมกับสสจ. สสอ. และ รพ.สต. - ศูนย์อนามัยที่ 6 มีแผนวิเคราะห์เมนูอาหารโรงเรียนที่เข้ากระบวนการโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ - ศูนย์อนามัยที่ 6 สื่อสารข้อมูลการออกกำลังกายไปยังผู้รับผิดชอบงานของจังหวัด และช่องทาง line กลุ่ม HLS เขตสุขภาพที่ 6
2. ข้อมูลจากงานวิจัยพบว่า เด็กมีภาวะซีดและได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กไม่ครอบคลุม	1. ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นของการได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กให้กับครูและเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขทราบ 2. ขับเคลื่อนการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและการให้คำปรึกษาผ่านงบ PPA (สปสช.) ในเด็ก ป. 1-6 และตรวจความเข้มข้นของเลือด ในเด็ก ป.1	- ศูนย์อนามัยที่ 6 ติดตามข้อมูลการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและการตรวจความเข้มข้นของเลือด - สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ การจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและการตรวจความเข้มข้นของเลือด - ประสานงานกับผู้รับผิดชอบหลักงาน IT ประเด็นปัญหา ด้านการลงข้อมูล
3. สถานการณ์การแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	1. สื่อสารแนวทางการป้องกันตนเองจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อสำหรับสถานศึกษา 2. สื่อสารแนวทางการส่งเสริมสุขภาพสำหรับนักเรียน กรณีปิดสถานศึกษา 3. ศูนย์อนามัยสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนประเมินตนเองผ่าน Platform Thai Stop Covid-19 เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน	- ศูนย์อนามัยสื่อสารความรู้ในการป้องกันตนเองและแนวทางการปฏิบัติการแพร่กระจายเชื้อสำหรับสถานศึกษา - ศูนย์อนามัยมีแผนเยี่ยมโรงเรียนร่วมกับสสจ. สสอ. และ รพ.สต. - ศูนย์อนามัยติดตามผลการประเมินฯ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และคืนข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบงานเพื่อนำไปวางแผนในระดับพื้นที่ - ร่วมเยี่ยมติดตามโรงเรียนเพื่อประเมินการเตรียมความพร้อมในการเปิดเรียน จ.ระยอง และสมุทรปราการ
4. การคัดกรองสายตาเด็กวัยเรียนและการได้รับแว่นสายตายังไม่ครอบคลุม	1. ขับเคลื่อนผ่านงบกองทุนตำบล สปสช. ในการของบตัดแว่นสายตาเด็ก	- ศูนย์อนามัยที่ 6 สนับสนุนข้อมูลการเขียนโครงการเพื่อของบกองทุนตำบล สปสช. - ศูนย์อนามัยที่ 6 สนับสนุนข้อมูลสถานการณ์การคัดกรอง และการสนับสนุนแว่นสายตาจากโปรแกรม Thai vision2020

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
5. การคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและคัดกรองเด็กพิเศษ 2. ประสานข้อมูลและรวบรวมรายงานการคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษเพื่อวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กพิเศษ 3. ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการประเมินและตรวจคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์อนามัยเยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและคัดกรองเด็กพิเศษ โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดชลบุรี วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2563 และโรงเรียนโสตศึกษาปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563 - เยี่ยมพัฒนาโรงเรียนร่วมกับสสจ. สสอ. และ รพ.สต. - ประสานข้อมูลการตรวจสุขภาพนักเรียน
6. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำ เด็กไทยทำได้ สูโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์อนามัยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำ เด็กไทยทำได้ สูโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ จ.จันทบุรี วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2563 จ.ตราด วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2563 - เยี่ยมพัฒนาโรงเรียนร่วมกับสสจ. สสอ. และ รพ.สต.
7. การสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียนในประเทศไทย (GSHS) พ.ศ.2564	<ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมทีมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทราลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามโครงการสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียนในประเทศไทย (GSHS) พ.ศ. 2564 2. ประสานข้อมูลพื้นที่และรวบรวมแบบสอบถาม 3. วิเคราะห์ข้อมูล และส่งคืนข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบจังหวัด 4. วางแผน และออกแบบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์อนามัย ลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และสมุทรปราการ - วิเคราะห์ข้อมูล และส่งคืนข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบจังหวัดเพื่อนำไปวางแผนในระดับพื้นที่

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

- จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับโรคโควิดในการป้องกันการกระจายของโรค เช่น การคัดกรอง การส่งต่อ แนวทางการปฏิบัติในการรักษาระยะห่างเพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค ฯลฯ และสื่อสารโรงเรียนประเมินตนเอง ผ่านแพลตฟอร์ม Thai Stop Covid เพื่อประเมินความพร้อมในการเปิดเรียนวันที่ 1 ก.พ.64

- การสร้างความรอบรู้กับนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนที่บ้านในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 ในเรื่อง โภชนาการ การนอนหลับ การออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน และการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 เป็นต้น

- จากข้อมูลเรื่องเด็ก 6-12 ปี เรื่องการได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กบางจังหวัดยังต่ำกว่าเกณฑ์ (เกณฑ์มากกว่าร้อยละ 70) ข้อเสนอแนะ ชี้แจงการดำเนินงานการตรวจความเข้มข้นของเลือดในเด็ก ป.1 และการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กในเด็ก ป.1-6 ทุกคน เพื่อความเข้าใจและการดำเนินงานได้ครอบคลุม ในผู้ปกครอง ครู และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

- ชี้แจงการดำเนินการ การของบกองทุนตำบลในการตัดแว่นสายตาเด็กนักเรียน แก่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่

- จากข้อมูลจะพบว่า เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 13.03 (เกณฑ์ ไม่เกินร้อยละ 10) ข้อเสนอแนะ 1) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพิ่มเติม เช่น เครื่องมือและวิธีการวัด 2) สื่อสารชุดความรู้ NuPHETHS ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสร้างความรอบรู้ให้เด็ก โรงเรียน และครอบครัว ในการส่งเสริมสุขภาพและแก้ปัญหาภาวะโภชนาการเด็ก 3) ส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายเพิ่มขึ้นผ่าน โครงการก้าวทำใจ season 3

4.2 สำหรับส่วนกลาง

- พัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่สามารถใช้ข้อมูลได้เป็นประโยชน์มากที่สุด

ผู้รายงาน : นางวิริสา คุณากรธำรง

ตำแหน่ง : นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี : 22 มีนาคม 2564

โทร : 0815912298

E-mail : wuunja@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน : แพทย์หญิงสุณีย์ เชื้อสุวรรณชัย

ตำแหน่ง : นายแพทย์ชำนาญการ

วัน/เดือน/ปี : 22 มีนาคม 2564

โทร : 081 647 8119

E-mail : suneemuk@ymail.com